

Kommunstyrelsen
Mickael Andersson, 0270-75757
mickael.andersson@soderhamn.se

ingela.alverfors@regeringskansliet.se
i.esd.remisser@regeringskansliet.se
i.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar SOU2021:1

Säker och kostnadseffektiv it-drift

– rättsliga förutsättningar för utkontraktering

Kommunstyrelseförvaltningens yttrande

Allmänna synpunkter

Söderhamns Kommun ser ett stort behov av ett helhetsperspektiv på informationshantering för Kommunen, oavsett om informationen finns i analog eller digital form, och oavsett När den skapades. Det behövs en enhetlig syn inom dom kommunala förvaltningarna på tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen, dataskyddsförordningen och förutsättningarna för överföring av personuppgifter till tredje land. Även om utredningen gjort ett antal klargöranden som t.ex. avseende 8 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, anser Söderhamns kommun att det fortfarande finns betydande oklarheter som hade behövt klargöras och där utredningens resonemang tyvärr skapat ytterligare frågor. Dessa frågor rör bland annat utredningens slutsatser att:

- utlämnande alltid innebär att uppgifter röjs,
- kryptering aldrig är en skyddsåtgärd som innebär att uppgifter inte röjs, eller
- krypterade personuppgifter inte får överföras till tredje land om inte rättsordningen i det aktuella landet erbjuder ett skydd som är väsentligen likvärdigt med det skydd som garanteras genom artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Den intresseavvägning som utredningen inkluderar i den föreslagna ändringen av lagtexten i OSL lägger ett stort ansvar på de offentliga aktörerna att väga olika intressen mot varandra. Detta är en komplex övning då olika storheter ställs mot varandra. Den offentliga aktörens intressen av att använda tjänsterna mot uppgifternas art och omfattning, intresset som sekretessen ska skydda, eventuell tystnadsplikt hos mottagaren och möjligheterna att lagföra brott mot sådan tystnadsplikt m.m.
- Bedömningarna ställer höga krav på kompetens och erfarenhet hos den offentliga aktörens medarbetare, vilket kan vara svårt för till exempel små kommuner. Om de offentliga aktörerna inte får mer ledning i hur de bör resonera vid intresseavvägningen finns det risk för att avvägningen inte blir den slutliga kontrollstation som garanterar att utkontraktering får ske, eller inte får ske.

Sammanfattning

- Söderhamns Kommun delar utredningens syn på att en sekretessbrytande bestämmelse behövs men att ordalydelsen av den föreslagna bestämmelsen i OSL bör förenklas och förtydligas. SKR kommer att lämna ett förslag på en sådan formulering. Detta förslag stöds av Söderhamns Kommun
- Söderhamns Kommun delar inte it-driftsutredningens slutsats att det av lagtexten går att utläsa att utlämning alltid innebär att en sekretessgräns passeras.
- Söderhamns Kommun håller inte med utredningen om att det går att sätta likhetstecken mellan utlämnande och röjande på sådant sätt som utredningen gör gällande.
- Söderhamns Kommun menar att kryptering är en sådan åtgärd som innebär att uppgifter kan lämnas ut till och hanteras av en obehörig utan att uppgiften ska anses vara röjd.
- Söderhamns Kommun utgår från att det föreslagna begreppet teknisk bearbetning och teknisklagring i den sekretessbrytande bestämmelsen även inkluderar alla tjänster som kan ingå i tillhandahållande av it-drift.
- Söderhamns Kommun anser att det behöver förtydligas att den sekretessbrytande bestämmelsen även kan tillämpas i förhållande till underleverantörer till det företag som en myndighet anlitar.
- Slutligen kommenterar Söderhamns Kommun utredningens analys av dataskyddslagstiftningen i remissvaret.

Kommentarer

Söderhamns kommun anser att det behöver förtydligas att den sekretessbrytande bestämmelsen även kan tillämpas i förhållande till underleverantörer till det företag som en myndighet anlitar.

I betänkandet saknas resonemang kring möjligheten för företag att använda underleverantörer vid utförandet av uppdrag att endast tekniskt bearbeta eller tekniskt lagra uppgifter. Det är inte ovanligt att företag, andra enskilda eller myndigheter anlitar underleverantörer för att helt eller delvis utföra uppdrag som består i att endast tekniskt bearbeta eller tekniskt lagra uppgifter, (jfr Prop. 2019/20:201 s. 10 f.).

Söderhamns kommun delar inte it-driftsutredningens slutsats att det av lagtexten går att utläsa att utlämning alltid innebär att en sekretessgräns passeras.

Av definitionen av sekretess framgår att sekretess är ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt.

Det innebär att röjande kan ske genom utlämnande. Det innebär dock inte att utlämnande alltid innebär ett röjande.

SKR menar att om ett utlämnande sker mot bakgrund av en sekretessbrytande bestämmelse, en bestämmelse om överföring av sekretess eller om uppgiften omfattas av en primär sekretessbestämmelse hos mottagaren så är den sekretessbelagda uppgiften inte röjd.

Söderhamns kommun håller inte med utredningen om att det går att sätta likhetstecken mellan utlämnande och röjande på sådant sätt som utredningen gör gällande.

Att röja en uppgift måste rimligen avse att lämna en uppgift till något eller någon som är obehörig att ta del av uppgiften. Då blir det också rimligt att det förtydligas att sekretess är ett förbud att röja. Därmed är inte röja ett neutralt uttryck som kan jämföras med att lämna ut.

Detta synsätt vinner också stöd av 2 kap. 3 § säkerhetsskyddsförordningen (2018:658) och 4 kap 1 § patientdatalagen (2008:355). Uppgifter är enligt dessa regelverk inte röjda bara för att obehöriga har potentiell tillgång till dem. Det krävs att det tillkommer ytterligare omständigheter som visar om uppgifterna röjts.

Söderhamns kommuns slutkommentar av utredningens analys av dataskyddslagstiftningen.

Söderhamns Kommun hade i denna del önskat ett utförligare och mer klagörande resonemang. EU-domstolen i *Facebook Ireland och Schrems* resonerar inte kring tekniska skyddsåtgärder.

De lämpliga skyddsåtgärder som räknas upp i artikel 46.2 och 46.3 dataskyddsförordningen är enbart administrativa och organisatoriska. Det är emellertid inte en uttömmande uppräkningslista av möjliga skyddsåtgärder som kan tillämpas i dessa situationer. Skäl 109 i dataskyddsförordningen öppnar upp för att använda *ytterligare skyddsåtgärder* som kan vara tekniska.

Utredningen har i avsnittet om "Överföring som omfattas av lämpliga skyddsåtgärder" bortsett ifrån användarfall 2: Transfer of pseudonymised Data, i utredningens genomgång av de rekommendationer som EDPB lämnat den 10 november 2020 (s. 220 f).

Söderhamns kommun menar att kryptering är en sådan åtgärd som innebär att uppgifter kan lämnas ut till och hanteras av en obehörig utan att uppgiften ska anses vara röjd.

Söderhamns Kommun har uppfattningen att kryptering är en sådan åtgärd som innebär att uppgifter kan lämnas ut till och hanteras av en obehörig utan att uppgiften röjs dvs. utan att föreskriven sekretess åsidosätts. Detta synsätt delas också av rättsordningen exempelvis genom 18 kap. 9 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och Försvarmaktens föreskrifter om signalskyddstjänsten (FFS2021:1), jfr bilaga 1.

Söderhamns Kommun vill framhålla betydelsen av att inte tillämpa olika principer beroende på om uppgifter finns i analog eller digital form, och oavsett om uppgifter skapades igår, skapas idag eller kommer att skapas i morgon. Det är naturligt att olika skyddsåtgärder måste tillämpas beroende på uppgifternas form, men det är olyckligt att i sin helhet underkänna skyddsåtgärder för uppgifter i en viss form och samtidigt acceptera skyddsåtgärder för en annan form.

Ärendet har handlagts av IT-samordnare Mickael Andersson.

Datum
2021-04-22

Diarienummer
KS 2021-00102

John-Erik Jansson
Kommunstyrelsens ordförande